

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Radana Malíka a JUDr. Milana Kamlacha v právní věci žalobce **J. H.**, proti žalovanému **Ministerstvu obrany**, se sídlem v Praze, Tychonova 1, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 4. 2001, č. j. 45/3-3177/2001-8201,

t a k t o:

- I. Žaloba **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Opravným prostředkem ze dne 10. 5. 2001 včas podaným u Vrchního soudu v Praze se žalobce domáhá zrušení rozhodnutí Ministerstva obrany (dále „žalovaný“) ze dne 9. 4. 2001, č. j. 45/3-3177/2001-8201, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno rozhodnutí Vojenského úřadu sociálního zabezpečení (dále jen „VÚSZ“) ze dne 15. 2. 2001, č. j. 551217/2237/707-8, o přiznání výsluhového příspěvku dle ust. § 142 odst. 1, § 132 a § 143 zákona č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání, ve znění platném pro projednávanou věc (dále jen „zákon o vojácích z povolání“), ve výši 6674 Kč měsíčně. Žalovaný svoje rozhodnutí odůvodnil tak, že žalobci byla pro výpočet výsluhového příspěvku započtena doba skutečného studia společně se závazkem za studium, nikoliv doba plánovaného ukončení vysokoškolského studia.

Žalobce v opravném prostředku namítl, že nesouhlasí s přepracováním vložky zápočtu dob rozhodných pro stanovení výsluhového příspěvku, když byl po celou dobu kompetentními orgány informován o tom, že jeho závazek je stanoven na dobu určitou,

a to do 30. 7. 2006, bez jakéhokoliv dodatku o jeho podmíněnosti pokračováním ve studiu. Nechápe, že i když se o věc zajímal již před svým propuštěním ze služebního poměru, došlo i přesto k údajnému špatnému vyplnění vložky, což lze chápat pouze jako úmyslný pokus o poškození jeho práv. Dodal, že u ostatních velitelství byl osobám propuštěným ze služebního poměru za analogických podmínek ponechán závazek ve stejné výši. V doplnění ze dne 15. 2. 2002 uvedl, že mu Vojenským úřadem sociálního zabezpečení nebylo oznámeno zahájení řízení a neměl tedy možnost seznámit se s podklady rozhodnutí, vyjádřit se k nim, čímž byla porušena pravidla vedení správního řízení v ust. § 3 odst. 1 a 2, § 18 odst. 3 a § 33 odst. 2 správního řádu. Dále namítl, že ač měl odvolací orgán rozhodovat o snížení dávky, tato skutečnost se v rozhodnutí „vůbec neodráží“. Dle jeho názoru byla původně přiznaná doba služebního poměru změněna nezákonným opatřením služebního orgánu, přičemž dobu trvání služebního poměru lze měnit pouze dohodou, tato však nikdy nebyla sjednána. Napadené rozhodnutí je dle žalobce zjevně nezákonné a porušující základní práva a svobody, proto navrhl jeho zrušení.

Žalovaný ve svém vyjádření k opravnému prostředku uvedl, že základním kritériem pro vznik nároku na výsluhový příspěvek je doba trvání služebního poměru včetně dopočtené doby v případě skončení služebního poměru dle ust. § 19 odst. 1 písm. d) zákona o vojácích z povolání. Žalobce byl vyslán ke studiu dnem 1. 9. 1998 a ke skončení studia došlo zároveň s propuštěním ze služebního poměru, nestudoval tedy v celém plánovaném rozsahu, ale jeho studium bylo ukončeno dne 30. 9. 2000. Zbývalo mu tedy splnit závazek za studium v délce 2 roků a 1 měsíce, tj. od 1. 10. 2000 do 31. 10. 2002. V tomto rozsahu mu byla započtena doba rozhodná pro účely vzniku nároku a výši výsluhových náležitostí. Proto žalovaný navrhl zamítnutí opravného prostředku a potvrzení napadeného rozhodnutí. V doplnění vyjádření uvedl, že skutečnosti uvedené ve vyjádření se opírají o vyhlášku Ministerstva obrany č. 265/1999 Sb.

V replice žalobce uvedl skutečnosti, se kterými se žalovaný ve vyjádření dle jeho názoru nevypořádal. Podotkl, že doba závazku, která vzniká na základě studia, je odlišná od doby závazku, která byla stanovena „dohodou Armády České republiky a vojáka do 31. 7. 2006, neboť tato je povinností pro obě strany.“

Protože věc nebyla skončena Vrchním soudem v Praze do 1. 1. 2003, kdy nabyl účinnosti zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), byla předložena Nejvyššímu správnímu soudu s odkazem na ust. § 132, větu druhou, s. ř. s., podle kterého věci správního soudnictví, v nichž nebylo rozhodnuto do dne účinnosti tohoto zákona a v nichž byla dána věcná příslušnost k řízení vrchním soudům, převezme a dokončí Nejvyšší správní soud v řízení podle ustanovení části třetí, hlavy druhé, dílu prvního s. ř. s., tedy v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

Z obsahu správního spisu, který soudu předložil žalovaný, vyplývá, že dne 3. 4. 1998 uzavřel žalovaný se žalobcem na základě ust. § 8 vyhlášky Ministerstva obrany č. 113/1996 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 76/1959 Sb., o některých služebních poměrech vojáků, ve znění pozdějších předpisů, Dohodu o vyslání ke studiu při zaměstnání s tím, že délka studia byla stanovena na 48 měsíců a závazek k setrvání ve služebním poměru vojáka z povolání po skončení studia na dobu jednonásobku délky studia, přičemž ke studiu byl vyslán dnem 1. 9. 1998. Dle rozkazu Ministra obrany č. 268 byl žalobce dle ust.

§ 19 odst. 1 písm. d) zákona o vojácích z povolání dnem 30. 9. 2000 propuštěn ze služebního poměru vojáka z povolání. Dne 30. 9. 2000 podal žalobce žádost o výsluhový příspěvek a odchodné. Rozhodnutím VÚSZ ze dne 18. 10. 2000, č. j. 551217/2237/707-2, byl žalobci na základě ust. § 142 odst. 1, § 132 a § 143 zákona o vojácích z povolání přiznán výsluhový příspěvek ve výši 8065 Kč měsíčně za 23 ukončených roků činné služby. Dne 13. 12. 2000 rozhodl VÚSZ o obnově řízení ve věci přiznání výsluhového příspěvku, neboť bylo zjištěno, že došlo ke změně doložené doby služby od propuštění do dne skončení závazku a byl vydán nový podklad pro výpočet výsluhových náležitostí. Toto rozhodnutí bylo k odvolání žalobce zrušeno pro zmatečnost a nadbytečnost. Rozhodnutím ze dne 15. 2. 2001, č. j. 551217/2237/707-8, byl žalobci přiznán výsluhový příspěvek ve výši 6674 Kč měsíčně, neboť dle ust. § 143 odst. 1, 2 a 6 zákona o vojácích z povolání byla žalobci pro přiznání příspěvku a jeho výši započtena doba 20 ukončených roků činné služby. O odvolání žalobce proti tomuto rozhodnutí rozhodl žalovaný již shora uvedeným rozhodnutím ze dne 9. 4. 2001.

Dle ust. § 19 odst. 1 písm. d) zákona o vojácích z povolání voják je propuštěn ze služebního poměru, pokud není pro něho v důsledku organizačních změn jiné služební zařazení.

Podle ust. § 143 odst. 6 citovaného zákona skončí-li služební poměr vojáka podle § 19 odst. 1 písm. d) před uplynutím sjednané doby, má voják nárok na výsluhové náležitosti, jako kdyby splnil dobu konání služebního poměru podle § 5 odst. 4.

Podle ust. § 5 odst. 4 citovaného zákona se do služebního poměru voják povolává na dobu určitou v trvání 2 až 20 let, není-li dále stanoveno jinak; dobu trvání služebního poměru může služební orgán na základě písemného souhlasu vojáka měnit. Při stanovení doby trvání služebního poměru se přihlíží k době přípravy pro výkon služby studiem na vojenských nebo jiných středních a vysokých školách, včetně studia v zahraničí.

Podle ust. § 3 vyhlášky Ministerstva obrany č. 265/1999 Sb., kterou se stanoví doba setrvání ve služebním poměru u vojáků z povolání, kteří se připravují k výkonu služby studiem, a výše úhrady, kterou lze na vojákovi z povolání požadovat, pokud nesplní dohodu, se doba setrvání ve služebním poměru vojáka po skončení studia zahájeného před nabytím účinnosti této vyhlášky a náhrada nákladů při nesplnění převzatého závazku řídí předpisy platnými v době zahájení studia.

Podle ust. § 9 odst. 1 písm. c) vyhlášky Ministerstva obrany č. 113/1996 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 76/1959 Sb., o některých služebních poměrech vojáků, ve znění pozdějších předpisů, se závazek k setrvání ve služebním poměru vojáka z povolání po skončení studia, který je součástí dohody (dále jen "závazek"), stanovuje u studia při zaměstnání na dobu jednonásobku doby trvání studia.

Podle odst. 3 citovaného ustanovení se dobou trvání studia rozumí doba ode dne zahájení výuky v příslušné škole do jeho skončení.

Podle odst. 4 citovaného ustanovení se skončením studia pro účely stanovení délky závazku rozumí vykonání předepsaných zkoušek, vydání osvědčení o absolvování kurzu, vyloučení ze studia, propuštění ze studia, zanechání studia nebo zánik služebního poměru.

Podle ust. § 250h odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění platném do 31. 12. 2002, až do rozhodnutí soudu může žalobce rozsah napadení

správního rozhodnutí omezit; rozšířit je může jen ve lhůtě podle § 250b. Dle ust. § 250b odst. 1 citovaného zákona žaloba musí být podána do dvou měsíců od doručení rozhodnutí správního orgánu v posledním stupni, pokud zvláštní zákon nestanoví jinak. Zmeškání lhůty nelze prominout.

Zásadní námitkou žalobce, kterou uplatnil v žalobě, je nesouhlas s přepracováním rozhodné doby pro účely výpočtu výsluhového příspěvku tak, jak byla stanovena v rozhodnutí VÚSZ ze dne 15. 2. 2001, tedy na 20 roků a 8 dnů. Žalobce poukázal na skutečnost, že dle dohody, kterou uzavřel s Armádou České republiky dne 3. 4. 1998, měl jeho služební poměr trvat do 31. 7. 2006, tedy po dobu 48 měsíců studia společně s dalšími 48 měsíci jako závazkem setrvání ve služebním poměru.

Nejvyšší správní soud se s touto žalobní námitkou neztotožnil z následujících důvodů: ve vyhlášce Ministerstva obrany č. 113/1996 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 76/1959 Sb., o některých služebních poměrech vojáků, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška“), citované výše, která je relevantní pro posouzení sporné věci, je přesně stanovena doba závazku k setrvání ve služebním poměru vojáka z povolání. Z této zákonné úpravy vyplývá, že závazek k setrvání ve služebním poměru vojáka z povolání po skončení studia je stanoven na jednonásobek doby trvání studia, přičemž úprava také přesně definuje, co se rozumí pod pojmem zahájení a skončení studia. V projednávané věci zahájil žalobce studium dne 1. 9. 1998 a ukončil je dne 30. 9. 2000 propuštěním ze služebního poměru. Jeho skutečné studium jako vojáka z povolání trvalo 2 roky a 1 měsíc, nikoliv 48 měsíců, jak bylo původně plánováno. Proto i závazek k setrvání ve služebním poměru vojáka z povolání měl délku 2 roků a 1 měsíc a počal běžet od 1. 10. 2000, přičemž měl skončit právě za 2 roky a 1 měsíc. Nejvyšší správní soud se proto ztotožňuje se započtením doby rozhodné pro účely vzniku nároku a výši výsluhových náležitostí tak, jak byla provedena v napadeném rozhodnutí a rozhodnutí mu předcházejícím. Žalovaný i správní orgán prvního stupně tak svým postupem v žádném případě „úmyslně nepoškodily“ žalobcova práva, naopak vydáním rozhodnutí ze dne 15. 2. 2001 napravily svá předchozí pochybení, kdy chybně aplikovaly ustanovení vyhlášky týkající se délky trvání závazku k setrvání ve služebním poměru s ohledem na předčasné ukončení studia žalobcem. Dále je nutno uvést, že Nejvyšší správní soud nemůže přezkoumávat jiné správní řízení než to, které předcházelo vydání žalobou napadeného rozhodnutí, proto se nemohl zabývat námitkou žalobce týkající se výpočtu výsluhového příspěvku u jiných velitelství, tedy poukazem na jiné řízení, které bylo vedeno s jiným subjektem a v jiné věci, když je zřejmé, že žalobce má nárok na výsluhový příspěvek právě v takové výši, jaká mu byla přiznána VÚSZ a následně i potvrzena napadeným rozhodnutím.

K dalším žalobním námitkám uvedeným až v doplnění ze dne 15. 2. 2002 Nejvyšší správní soud s ohledem na shora citované ust. § 250h zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění platném do 31. 12. 2002, ve spojení s ust. § 250b odst. 1 citovaného zákona, nemohl přihlídnout, neboť tyto byly uplatněny až po zákonem stanovené době.

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud shledal žalobu jako nedůvodnou, a proto ji podle ust. § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl. O věci přitom rozhodl bez jednání za podmínky souhlasu účastníků řízení (§ 51 odst. 1 s. ř. s.).

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ust. § 60 odst. 1, větu první, s. ř. s., dle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch,

právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce v soudním řízení úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení, žalovaný nárok na náhradu nákladů řízení nevznosl. Soud proto rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. 2. 2004

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu